
**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ**

**THEORY AND HISTORY OF THE STATE AND LAW;
THE HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL STUDIES**

УДК 340/13(477)

Байбак А. Г.,

*викладач кафедри теорії та історії держави і права
Харківського національного університету внутрішніх справ*

**ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ (ФОРМАЛЬНОЇ) ВИЗНАЧЕНОСТІ
ЗА ПОЗИТИВНИМ ПРАВОМ УКРАЇНИ**

У статті здійснено аналіз чинного українського законодавства, що містить вимоги до нормотворчої діяльності, визначено вплив рівня законодавчого закріплення правил і прийомів юридичної техніки при створенні і прийнятті нормативно-правових актів на забезпечення правової визначеності. У статті наголошується на відсутність в Україні механізму забезпечення єдності нормотворчої діяльності. У зв'язку з цим пропонується прийняття спеціального закону про нормативно-правові акти, що дозволить домогтися однаковості правотворчої діяльності в країні, послужить надійною гарантією ефективності дії принципу правової визначеності і формування системи якісного законодавства України.

Ключові слова: *правова визначеність, законодавство України, принципи права, правова система, нормотворчість, юридична техніка.*

Актуальність теми. Категорія «правова визначеність» розуміється і трактується у вітчизняній юридичній науці і практиці по-різному. У площині теорії права йде як оперування поняттям «правова визначеність», так і успадкована ще з радянських часів традиція дефініція «формальна визначеність».

Конституціоналісти визначають її як конституційну цінність, оскільки Конституційний Суд України часто обґрунтовує визнання неконституційним акту або частини його з мотивів невизначеності змісту. Правову визначеність також розуміють як принцип правової системи, оскільки він застосовується як в сфері правотворчості, так і правореалізації, тлумачення норм права і нормативно-правових актів, правозастосовчій діяльності, всіх видів юридичної практики.

Правова визначеність розглядається як загально-правовий принцип, оскільки більшість юристів виходять з того, що кожен закон (нормативно-правовий акт) повинен бути зрозумілий громадянину середнього рівня освіти і інтелектуального розвитку, не прибігаючи до послуг фахівця-правознавця.

Нарешті, правова визначеність трактується як принцип судової діяльності, що передбачає остаточність і стабільність судового рішення, можливість його перегляду тільки при наявності вагомих підстав, зокрема, для виправлення судових помилок, а також для забезпечення єдності судової практики.

Таким чином, актуальність теоретико-правового аналізу категорії «правова визначеність» за законодавством України обумовлена, насамперед, своєю багатоаспектністю, що належить до складних явищ юридичної науки і практики, а також активним обговоренням цих питань у суспільстві, органах влади і наукових колах.

Стан наукового опанування проблеми. Традиційно питанням аналізу теоретичних і практичних аспектів правової визначеності приділялася певна увага зарубіжними та вітчизняними науковцями в контексті застосування верховенства права. Так, у зарубіжній юридичній науці важливість принципу правової визначеності досліджували такі науковці, як Р. Алексі, А.В. Дайсі, Р. Дворкін, Ф.А. Гаєк, Б. Таманага, Л.Л. Фуллер, І.С. Дикарьов, І.Ф. Казмін, Л.О. Морозова, С.В. Поленіна, М.В. Пресняков, В.М. Сидоренко та ін. Серед українських науковців необхідно зазначити таких, як Л.Л. Богачова, С.П. Головатий, М.І. Козюбра, Л.М. Легін, М.І. Малишко, А.М. Мірошніченко, В.Ф. Погорілко, С.П. Погребняк, С.П. Рабінович, С.В. Шевчук, О.І. Ющик та ін. Їхні наукові праці стали методологічним підґрунтям подальшого розкриття теоретичного уточнення розуміння принципу правової визначеності як багатоаспектного правового явища.

Метою даної статті є аналіз чинного законодавства України, що передбачає вимоги до нормотворчої діяльності; визначення впливу нормотворчої діяльності на забезпечення правової визначеності у нормативно-правових актах; з'ясування рівня законодавчого закріплення правил і способів юридичної техніки при створенні і прийнятті нормативно-правових актів, а також вироблення концептуальних підходів щодо вдосконалення правотворчої діяльності в Україні.

Виклад основного матеріалу. Межі людської свободи окреслюються правом, яке в позитивному розумінні виражено в законі, а саме в нормативно-правових актах. Важливу роль у визначенні таких меж людської свободи відіграє правова визначеність як елемент верховенства права, яка знаходить свій прояв у ясності, точності, чіткості, однозначності, стислості формальних правових приписів, виражених у нормативно-правових актах.

В аспекті дотримання критерій правової визначеності до нормативно-правових актів застосовуються окремі вимоги. Так, на думку науковця-правознавця С.П. Погребняка такі вимоги до нормативно-правових актів можна поділити на дві групи: процедурні та змістовні [1, с. 36].

Найважливішими процедурними вимогами до нормативно-правових актів вважаються такі як обов'язковість оприлюднення актів; заборона їх зворотної дії; існування розумної стабільності права; послідовність правотворчості; вимога щодо надання достатнього часу для внесення у суспільні відносини змін, спричинених прийняттям нового закону.

Серед змістовних же вимог С.П. Погребняк називає такі як акти мають бути доступними (зрозумілими), несуперечливими та мають забезпе-

чувати повне врегулювання суспільних відносин, не допускаючи наявності прогалин. Принцип правової визначеності зумовлює також низку вимог до застосування нормативно-правових актів: останні мають виконуватися; практика застосування закону має бути однаковою; повинна бути практика конкретизації (уточнення) його змісту; рішення судів щодо застосування закону мають бути остаточними та обов'язковими до виконання [1, с. 36].

Виконання зазначених вимог до нормативно-правових актів, безперечно, впливають на якість самих законів. При чому, якість правової норми необхідно розглядати через її форму як зовнішній вираз нормативно-правового акта – письмовий документ і зміст – та як сукупність нормативно-правових приписів. Правила та способи юридичної техніки надають можливість забезпечувати належну якість закону як нормативно-правового акта вищої юридичної сили та джерела норм права, що здійснюють регулювання суспільних відносин [2, с. 203].

Наразі, в українському законодавстві, процедурні і змістовні вимоги до нормативно-правових актів, у тому числі щодо застосування правил і способів юридичної техніки, що впливають на забезпечення правової визначеності і формування системи якісного законодавства України, регламентуються різними законодавчими і підзаконними актами.

Серед нормативно-правових актів, що регламентують нормотворчу діяльність Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України і Президента України слід назвати такі, як Закон України «Про регламент Верховної Ради України» від 10.02.2020 р. № 1861-VI [3]; Регламент Кабінету Міністрів України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.07.2009 р. № 712 [4]; Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України, затверджене Указом Президента України від 15.11.2006 р. № 970/2006 [5]; Методика проведення аналізу впливу регуляторного акта, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308 [6]; Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. № 870 [7]; Правила розроблення проектів технічних регламентів, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, на основі актів законодавства Європейського Союзу, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18.06.2012 № 708 [8].

Згадані нормативно-правові акти містять певні вимоги (процедурні і змістовні) до нормотворчої діяльності, а саме своїми приписами визначають: види актів, які видаються даними органами влади; процедуру підготовки проектів актів; порядок погодження та консультацій проектів актів; проведення експертизи (правової) проектів актів; внесення проектів актів на розгляд; прийняття актів; порядок офіційного оприлюднення актів, внесення змін і доповнень до актів тощо.

Окремо слід відзначити про загальні підходи до підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України, їх форму, структуру та техніко-юридичні особливості розроблення з урахуванням нормопроєктувальної техніки, що містяться в згаданих Правилах підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. № 870 [7].

У п. 3 Правил закріплено положення про те, що під час підготовки тексту проекту акта Кабінету Міністрів України слід дотримуватися таких принципів:

логічна послідовність (полягає у логічному зв'язку всіх компонентів проекту акта, чітко виявлених причинно-наслідкових зв'язках між повідомлюваними діями (фактами) - як у межах одного речення, так і в межах усього акта;

належна ясність викладу, точність опису (базується на правильному та професійно грамотному доборі слів і словосполучень (термінів), точності, лаконічності і водночас доступності мови актів);

свобода від суперечностей (виявляється, у тому, що обрані слова (словосполучення) належать до різних сфер мовлення; неприпустима в актах суперечність смислового плану, коли наведені в тексті норми не узгоджуються одна з однією або взаємно виключаються, а також використання розмовної лексики, русизмів; потрібно уникати вузькогалузевих професіоналізмів);

лаконічність (досягається шляхом попереднього обдумування змісту проекту акта, складення плану, оптимальної заміни складних речень простими, а також уникання дієприкметникових і дієприслівникових зворотів в значній кількості);

правильність компонування проекту акта (кожен аспект порушеного питання повинен зайняти певне місце в логічній структурі проекту акта та не збігатися з іншим аспектом; недотримання цієї умови призводить до розтягнутості, великого вступу, складних мотивувань, повторів);

нормативність мовних засобів офіційно-ділового стилю (мова актів повинна відповідати сучасним правописним нормам; потрібно вживати слова (терміни) у значеннях, закріплених за ними словником) [7].

У Правилах підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. № 870 міститься визначення нормопроєктуальної техніки, під яким розуміють «систему правил і прийомів підготовки проектів актів, що забезпечує максимально повну і точну відповідність форми нормативних положень їх змісту, простоту викладу та доступність для розуміння, вичерпне охоплення питань, що належать до предмета правового регулювання актів» (п. 4) [7].

Основними елементами нормопроєктуальної техніки визначаються: методологія розроблення проекту акта та визначення його структури; правила і прийоми викладення нормативних положень з обов'язковим дотриманням вимог щодо уніфікації термінології та мовного оформлення; правила внесення змін до постанов (розпоряджень), визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування (п. 4) [7].

Проект акта Кабінету Міністрів повинен відповідати таким вимогам: логічна послідовність викладу; взаємозв'язок нормативних положень; відсутність суперечностей у тексті проекту акта, узгодженість його положень з актами законодавства; оптимальна стислість викладу нормативних положень; кожне слово повинне нести смислове навантаження; доступність для розуміння; точність та уніфікованість термінології, дотримання мовних норм; зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання (п. 5) [7].

Окрім зазначеного, Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. № 870 визначають процедуру підготовки проектів постанов і розпоряджень, а саме порядок подання та розгляду проектів, наявність обов'язкових структурних елементів та вимоги до оформлення проектів (змісту – назви і термінології, структури, стилю і викладу, посилань) [7].

Необхідно відзначити, що у вітчизняному правовому полі не існує єдиного нормативного акту, насамперед, закону, в якому містилися б усі формальні та змістовні вимоги, що стосуються підготовки, прийняття, оприлюднення, моніторингу ефективності дії відомчих нормативно-правових актів.

Базовими нормативно-правовими актами, які регламентують питання відомчої нормотворчості в Україні є: Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. № 3166-VI [9]; Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 р. № 1160-IV [10]; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731 [11]; Указ Президента України «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» від 03.10.1992 р. № 493/92 [12]; Типове положення про міністерство України, затверджене Указом Президента України «Деякі питання організації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади» від 24.12.2010 р. № 1199/2010 [13]; Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2001 № 376 [14]; Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 № 1040 [15]; Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55 [16]; Типова інструкція з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55 [17]; Рекомендації з питань підготовки, державної реєстрації та обліку відомчих нормативно-правових актів, затверджені постановою колегії Міністерства юстиції України від 27.03.1998 № 3 [18].

Згадані документи передбачають процедурні і змістові вимоги при створенні і прийнятті відомчих нормативно-правових актів, а саме: планування діяльності з підготовки проектів актів; організація роботи над проектами актів; оформлення додатків до актів; прийняття актів; офіційне опублікування актів; подання актів на державну реєстрацію; систематизація актів; а також визначають стандарти, яким повинен відповідати сам документ: реквізити (найменування установи - автора документа, назва виду документа, дата, реєстраційний індекс документа, заголовок до тексту, текст, підпис); зображення Державного Герба України, кодів установ, адре-

сату, грифу затвердження документа, резолюції, відмітки про контроль, відбитку печатки, відмітки про засвідчення паперових копій документів, запису про державну реєстрацію тощо.

Окремим Додатком 1 до Типової інструкції з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55 передбачені загальні правила оформлення документів, а саме вимоги до комп'ютерного набору тексту (гарнітура, шрифт, міжрядковий інтервал, відстані від межі полів, нумерація тощо) [17].

Певні вимоги до створення електронних документів містяться в згаданій Типовій інструкції з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55 [16], а саме вимоги щодо: наявності реквізитів у документі; відсутності нумерації сторінок; позначення дати підписання, засвідчення та реєстрації документа; особливостей оформлення додатків до документа; позначення реєстраційного індексу і грифу затвердження документа; даних про виконання документа; особливостей оформлення протоколів, службових листів, документів про службові відрядження; порядку візування та погодження проектів електронних документів; проведення правової експертизи; підписання проектів електронних документів; погодження проектів електронних документів в установі тощо.

Аналіз вищезазначених нормативно-правових актів, що регламентують нормотворчу діяльність Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Президента України, а також відомчу нормотворчість в Україні свідчить про наявність великої кількості різних за юридичною природою і змістом юридичних документів. При цьому, слід засвідчити, що в них містяться неоднакові підходи до нормотворчого процесу, а також існують певні дискусійні питання, потребують вирішення та врегулювання. З цією метою доцільним є прийняття єдиного законодавчого акта про нормативно-правові акти, що дозволить закріпити єдині правила юридичної техніки при розробці нормативно-правових актів, виробити єдині характеристики системи понять, що мають відношення до правотворчої діяльності. Саме ці фактори стануть надійним фундаментом для забезпечення правової визначеності і формування системи якісного законодавства України.

Сама ідея необхідності прийняття закону про нормативно-правові акти виникла ще у радянській правовій доктрині у 80-ті роки ХХ століття [19, с. 43-50]. Про необхідність прийняття подібного закону в Україні заявляли й деякі вітчизняні науковці на початку 1990-х років. Серед них слід назвати таких відомих українських правознавців як В. Погорілко та М. Малишко [20, с. 21; 21, с. 51, 53].

Питання створення і прийняття названого законодавчого акту набуло в Україні практичного значення завдяки ініціативи групи провідних науковців Інституту законодавства Верховної Ради України в жовтні 1994 року. У грудні 1996 року проект Закону України «Про закони і законодавчу діяльність», в розробці якого брали участь відомі українські науков-

ці-правознавці В.В. Копейчиков, М.І. Козюбра, Є.В. Назаренко, В.Ф. Опришко та інші, було внесено в порядку законодавчої ініціативи на розгляд парламенту [22, с. 44].

Закон «Про закони і законодавчу діяльність» було прийнято Верховною Радою України 14 вересня 2000 року. Однак, скориставшись правом вето, Президент України повернув його для повторного розгляду. Парламент, розглянувши повторно даний Закон у грудні 2000 року, ухвалив його в новій редакції, частково врахувавши пропозиції глави держави. Проте і щодо цієї редакції Закону глава держави скористався правом вето. Вдруге повторний розгляд Закону відбувся 11 липня 2001 року і знову Верховна Рада України, частково врахувавши пропозиції Президента України, прийняла його в новій редакції. Однак, Президент України 15 серпня 2001 року в чергове повертає Закон для повторного розгляду, пропонуючи відхилити його, однак уже без пропозиції розробити єдиний кодифікований акт. Така сама доля спіткала й Закон «Про нормативно-правові акти», який глава держави запропонував скасувати, скориставшись своїм правом вето [22, с. 44].

Як і при попередній спробі ухвалення Закону, і в останньому разі Президентом України було застосовано право вето – на наш погляд, цілком обґрунтовано. У пропозиціях Президента України підставами для накладення вето були названі ціла низка невідповідностей норм Закону положенням Конституції України, а також значна кількість недоліків техніко-юридичного характеру. Президент України запропонував відхилити Закон як такий, що «не запроваджує єдиного концептуального підходу до врегулювання питань, пов'язаних із системою, видами, ієрархією нормативно-правових актів, розробленням якісних проектів нормативно-правових актів, їх прийняттям, набуттям чинності, їх державною реєстрацією».

Цікавим є думка окремих вітчизняних науковців-правознавців Мірошніченко А.М. і Попова Ю.Ю. про недоцільність прийняття закону про нормативно-правові акти. Аргументами цієї позиції є питання неможливості закріплення в законі правил нормопроекування. На їх думку, вироблення універсальної процедури в законі призведе до шкідливих наслідків, а саме підрив правової визначеності в частині регулювання, що встановлюється підзаконними нормативно-правовими актами, відсутність регулятивного значення в частині ухвалення законів та встановлення невиправданих формальних підстав для застосування права вето Президентом [23, с. 367].

У підтвердженні позиції щодо необхідності прийняття Закону «Про нормативно-правові акти» можна навести Рішення Конституційного Суду Республіки Білорусь від 12.07.2018 р. № Р-1142/2018 «Щодо відповідності Конституції Республіки Білорусь Закону Республіки Білорусь «Про нормативно-правові акти» [24], яке вказує, що ухвалення даного Закону обумовлено необхідністю вдосконалення правового регулювання діяльності з підготовки та прийняття нормативно-правових актів, систематизації положень низки законодавчих актів, що регулюють нормотворчу діяльність, а також усунення прогалин та інших недоліків в законодавчому регулюванні.

Визначення і розкриття законодавцем змісту принципів нормотворчої діяльності в Законі «Про нормативно-правові акти» має на меті забезпечення верховенства Конституції, цінностей і принципів, закріплених в

Конституції, які визначають сутність і зміст правової системи Республіки Білорусь, а також досягнення однозначного розуміння законодавчих приписів, якими повинні керуватися всі суб'єкти нормотворчої діяльності на всіх стадіях нормотворчого процесу, що дозволяє забезпечити правову визначеність [24].

Дане Рішення Конституційного Суду Республіки Білорусь свідчить про незаперечне політико-юридичне значення Закону «Про нормативно-правові акти» для вітчизняної правової системи, який мав би стати уніфікуючим законом у сфері регулювання правотворчої діяльності, поряд з іншими законами, що регулюють окремі аспекти вказаної діяльності.

Висновок. Чи не основним аргументом на користь прийняття спеціального закону про нормативно-правові акти є те, що такі закони існують у багатьох зарубіжних державах. Закон «Про про нормативно-правові акти» може стати спеціальним законодавчим актом, спрямованим на нормативно-правове регулювання системи нормативних правових актів, а також законодавчим зібранням загальнообов'язкових правил нормотворчої діяльності. Він стане базовим документом у нормотворчій діяльності. В такому законі законодавець зможе врегулювати весь перелік питань, що стосуються функціонування в державі системи нормативно-правових актів: закріпить вичерпний перелік видів нормативно-правових актів, які можуть прийматися в державі та їх ієрархія; визначить юридичну техніку при створенні і прийнятті законів і підзаконних актів; передбачить єдину характеристику системи понять, що мають відношення до правотворчої діяльності; передбачить порядок підготовки, проведення правових та інших експертиз, опублікування, набуття чинності, дії, тлумачення і систематизації нормативно-правових актів тощо. Зважаючи на ці фактори, можна з впевненістю сказати, що Закон «Про нормативно-правові акти» стане надійною законодавчою основою для забезпечення правової визначеності і формування системи якісного законодавства України.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Погребняк С. Принцип верховенства права: деякі теоретичні проблеми. *Вісник Академії правових наук України*. 2006. № 1 (44). С. 26-36.
2. Легін Л. М. Поняття та критерії якості закону : проблеми визначення. *Проблеми законності*. 2016. Вип. 132. С. 196-204.
3. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.
4. Регламент Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.07.2009 р. № 712. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-п>.
5. Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України : Указ Президента України від 15.11.2006 р. № 970/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/970/2006>.
6. Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/308-2004-п>.

7. Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. № 870. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/870-2005-п>.

8. Правила розроблення проектів технічних регламентів, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, на основі актів законодавства Європейського Союзу : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.06.2012 р. № 708. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/708-2012-п>.

9. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

10. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>.

11. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-п>.

12. Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади : Указ Президента України від 03.10.1992 р. № 493/92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493/92>.

13. Типове положення про міністерство України : Указ Президента України від 24.12.2010 р. № 1199/2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1199/2010>.

14. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2001 р. № 376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-2001-п>.

15. Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 р. № 1040. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2008-п>.

16. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п>.

17. Типова інструкція з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади : Постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п>.

18. Рекомендації з питань підготовки, державної реєстрації та обліку відомчих нормативно-правових актів : Постанова колегії Міністерства юстиції України від 27.03.1998 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003323-98>.

19. Поленина С. В. К разработке концепции закона о нормативных актах. *Советское государство и право*. 1985. № 5. С. 43-50.

20. Погорілко В., Малишко М. Концепція розвитку законодавства сучасної України. *Вісник АН України*. 1993. № 5. С. 17-24.

21. Погорілко В., Малишко М. Стратегія і тактика законотворення. *Віче*. 1993. № 4. С. 46-55.

22. Ющик О. І. Закон про закони: необхідність і концепція. *Університетські наукові записки*. 2005. № 3. С. 43-48.

23. Мірошниченко А. М., Попов Ю. Ю. Чи потрібний Закон України «Про нормативно-правові акти». *Форум права*. 2009. № 1. С. 362-372.

24. Рішення Конституційного Суду Республіки Білорусь «Щодо відповідності Конституції Республіки Білорусь Закону Республіки Білорусь «Про нормативно-правові акти»: прийняте 12 липня 2018 р. № Р-1142/2018. URL: <http://www.kc.gov.by/document-50493>.

A. Baibak

LEGAL CERTAINTY UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE (THEORETICAL AND LEGAL ANALYSIS)

The article analyzes the current Ukrainian legislation, which contains requirements for rule-making activities, identifies the impact of the level of legislative enshrinement of rules and techniques of legal techniques in the creation and adoption of regulations to ensure legal certainty. The article emphasizes the lack of a mechanism in Ukraine to ensure the unity of rule-making activities. In this regard, it is proposed to adopt a special law on regulations, which will achieve uniformity of lawmaking in the country, will serve as a reliable guarantee of the effectiveness of the principle of legal certainty and the formation of a system of quality legislation of Ukraine.

Keywords: legal certainty, normative-legal act, legal technique, normative activity.